

Sosyalist Liseliler

Geleceksizliğe

Son Ver!

Merhaba

2017-2018 eğitim-öğretim yılı yoğun bir şekilde başladı. Bizler eğitimdeki gerici dönüşüme karşı mücadele ederken, birden TEOG kaldırıldı ve üniversiteye giriş sınavları değiştirildi. AKP yine şaşırtmadı ve ülke yönetmedeki beceriksizliğini eğitim ve sınav sisteminde de gösterdi. Bütün bunlara rağmen liseli gençlik, AKP'ye ve kurmak istediği gerici, piyasacı ve işbirlikçi düzene karşı mücadelesini sürdürüyor.

Yalnızca kötü haberler mi var? Tabii ki hayır! Eğitimdeki gericileşmeye karşı Aydınlanma Okulları İstanbul, Gaziantep ve İzmir'de yola çıktı, bir dizi ilde ve ilçede de oturumlarını başlatacak. Sosyalist Liseliler, bu karanlık gidişata karşı en büyük silahının Aydınlanma Okulları olduğunu biliyor ve bulunduğu her yerde Aydınlanma Okulları'nı örgütlemek için kolları sıvıyor!

Dergimizin bu sayısında neler var?

Memleket sayfamızda, gençliğin geleceksizlik sorununu işledik. Malum, her yeni bir gün bizim açımızdan acaba bugün sınav sisteminde ne değişti sorusunu doğuruyor! Biz de bu duruma kayıtsız kalamadık, geleceksizliği ve geleceği işledik..

Eğitim sayfamızda, Ekim Devrimi'nin 100. Yılı vesilesiyle Sosyalizmde eğitim sistemini işledik. Her ne kadar 100 yıl da geçse Ekim Devrimi'nin insanlığa ve dünyaya neler bıraktığına eğitim alanından baktık ve tekrardan umutlandık..

Kızıl- Kara sayfamızda, Kapitalizm ve Sosyalizmde toplumsal ahlak konusunu işledik. Sosyalizmin zorunluluğunu bir kez daha kavramış olduk.

Aydınlanma Okulları yola çıktı demiştik. Dergimizde Aydınlanma Okulları'ndan fotoğraflara da yer verdik. Geleceğimiz için, Aydınlanma Okulları'nı örgütleyelim!

...

En bilgin aynalara

En renkli şekilleri aksettiren onlardır.

Asırda onlar yendi, onlar yenildi.

Çok sözler edildi onlara dair

Ve onlar için:

Zincirlerinden başka kaybedecek şeyleri yoktur.

Denildi.

İşi ve geleceği için direnen Cam işçisine selam olsun!

"Gençliğin yolu işçi sınıfının yoludur."
Harun Karadeniz

BİZİ TAKİP EDİN

sosyalistliseliler

@sosyalistlise

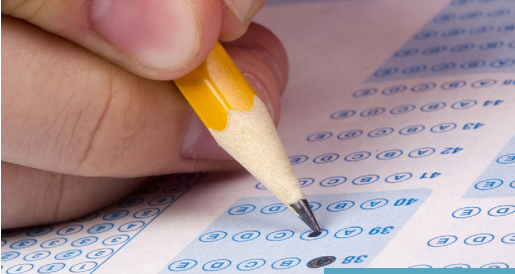
sosyalistlise

GÜNDEMDE KALANLAR

10 EKİM

İstanbul Kartal'daki bir okulda kantinin 'kızlar' ve 'erkekler' olarak ayrılmasının ardından, Gaziantep'te benzer bir uygulamaya gidildiği öğrenildi. Dumlupınar Anadolu Lisesi'nde okul kantini kızlı-erkekli olarak ayrıldığı belirtildi. Şahinbey Belediye Meclis Üyesi Uğur Kalkan, konuya ilişkin yaptığı açıklamasında "Tarafıma ulaşan öğrenci velileri konuyla ilgili rahatsızlıklarını belirttiler" ifadelerini kullandı.

12 EKİM

TEOG'un kaldırılması talimatının verildiği gün Milli Eğitim Bakanlığı'nın (MEB) tüm illere yeni bir pilot sınav sistemi genelgesi gönderdiği ortaya çıktı. MEB'in uzun vadede tüm sınıflar için planladığı yeni sınavın ismi de 'Milli İzleme Sınavı' olarak genelgede yer aldı. Açık uçlu soruların yer alacağı sınavın ilk etapta 24 ilde uygulanması planlanıyor.

14 EKİM

Çorum merkezde bulunan anaokulları için Kuran kursu başlatıldı. Çorum İl Milli Eğitim Müdürlüğü okullara yazı yazarak İl Müftülüğü'nün kurs başlattığını bildirdi. Anaokulu bulunan okulların velilere duyuru yapması istendi. Bu talimat üzerine okul yönetimleri 4-6 yaş arasındaki anaokulu öğrencilerine Kuran kursu başlatıldığını duyurdu.

12 EKİM

İstanbul'da arazisi AKP'li inşaat patronu Emrullah Turanlı'nın şirketi Taş Yapı'ya verildiği iddia edilen Şişli Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi'nin Kurtuluş Ortaokulu'na, Kurtuluş Ortaokulu'nun da bir başka okula taşınacağı iddiaları üzerine öğrenci ve veliler yürüyüş düzenleyerek eylem yaptı. Çocuklarının başka okula gitmemesi için imza kampanyası yapan veliler yürüyüşte "Okulumuzu bırakmak istemiyoruz", "Kurtuluş Ortaokulu bizimdir" yazılı pankartlar açarak ve "Şişli uyuma, okuluna sahip çık!" sloganlarıyla kaymakamlığa yürüdüler.

18 EKİM

Geleneksel olarak Dünya Demokratik Gençlik Federasyonu (WFDY) tarafından dayanışma, barış ve anti-emperyalist mücadelenin geliştirilmesi için gerçekleştirilen Dünya Gençlik ve Öğrenci Festivali'nin 19.'su Rusya Federasyonu'nun Soçi kentinde gerçekleştiriliyor. Türkiye Komünist Hareketi Gençliği (TKH Gençliği) de Ulusal Hazırlık Komitesi'nde yer aldığı festivale katılıyor. TKH Gençliği festival süresince WFDY yönetimi ve WFDY üyesi gençlik örgütleriyle de uluslararası ilişkilerini geliştirmek üzere çeşitli görüşmeler yapıyor.

18 EKİM

TBMM Genel Kurulu'nda AKP'nin teklifiyle müftülere nikah kıyma yetkisinin verildiği Kanun Tasarısı'nın altıncı maddesi tepkilere rağmen kabul edildi.

20 EKİM

226 gündür açlık grevi eylemini sürdüren tutuklu eğitimciler Nuriye Gülmen ve Semih Özakça'nın yargılandıkları davanın üçüncü duruşması Sincan Cezaevi Kampüsü'ndeki salonda görüldü. Mahkeme ara kararında Semih Özakça'ya elektronik kelepçe ile tahliye kararı verdi. Nuriye Gülmen'in ise tutukluluğuna devam kararı çıktı. Nuriye Gülmen'in bir sonraki duruşması ise 24 Kasım 2017'ye ertelendi.

21 EKİM

Şişecam Grubu'na bağlı Kırklareli cam fabrikasından 4 Ekim'de 'istihdam fazlalığı' bahanesiyle işlerine son verilen 90 cam işçisinin direnişi devam ediyor.

18 Ekim tarihinde cam işçileri eylem kararı aldı. Alınan kararda, 20 Ekim Cuma gününe kadar işten atılan 90 cam işçisi işlerine iade edilmediği takdirde "Lüleburgaz'dan İstanbul'a Cam İşçisi Adalet Arıyor" yürüyüşü başlatacakları belirtildi. Cam işçilerinin başlattığı 'İŞ, AŞ, ADALET YÜRÜYÜŞÜ' 2. gününde OHAL kapsamında yasaklandı. Jandarma tarafından valiliğe tebliğ edilen karar doğrultusunda cam işçilerinin yürüyüşü Jandarma tarafından yasaklanmasına karar verildi.

Geleceksizlik Nereye Kadar?

Geleceksizlik tartışmalarına temelden bir bakış

Dünyada kapitalist - emperyalist sistem, Türkiye’de ise temsilcisi olan AKP uzun bir süredir gençliğe gelecek sunamıyor. Bu günlük hayatta hissedilen en yakıcı sorunlardan bir tanesi olma özelliğini koruyor. Liberallerden, düzen güçlerine kadar bu sorun kabul ediliyor fakat çözüme dair herhangi bir fikir üretilemiyor. Sosyalistlerin yıllardır dillendirdiği şey bugün yaşanır durumda; kapitalizm gençliğe gelecek sunamaz. Geleceksizlik tartışmalarını doğru temellere oturtmak, hem bugünü kavramak hem de çözüm nedir sorusuna yanıt vermek için önem teşkil ediyor.

Başa yazılması gereken nokta şu; gençliğin geleceği ülkenin geleceğinden ayrı düşünülemez. Dolayısıyla geleceği olmayan bir sistemin gelecek sunabileceğini düşünmek ciddi bir hata olur. Kapitalizmin geldiği nokta eğitim, sağlık, sanat, müzik, toplumsal hayat, hukuk gibi üst yapısal sistemler incelendiğinde açık bir şekilde anlaşılıyor. Her geçen gün yozlaşan, insanlığın ve insanlık tarihinin değerleriyle savaştan bir gerici kapitalist bir sistem mevcut. Kapitalizm, patronlara gelecek yaratırken, emekçilere geleceksizlik sunmaktadır.

Bütün karşıtlıkların merkezindeki emek-sermaye karşıtlığı burada da merkezde durmaktadır. Bu açıdan gelecek istemi ve arayışı, mevcut düzene karşı mücadeleye dönüştüğü oranda ayaklarını yere basabilir.

Geleceksizlik AKP ürünüdür

Türkiye’de AKP ile başlayan süreç, toplumun geniş kesimlerinde yıkımı beraberinde getirdi. Ciddi bir değişim ve dönüşüm süreci olarak kodlamak bizim açımızdan yanlış olmaz. Bu değişimin içeriği sosyalistler açısından bir mücadele başlığı olma özelliğini koruyor. Temel olarak kavranması gereken nokta ise şu; AKP, Türkiye’de bir dönemi kapatıp, yeni bir dönem açmıştır. Bu yeni dönemin özelliği ise piyasalaşma, gericileşme ve işbirlikçilik olarak kodlanabilir. AKP, 1923 yılında kurulan Cumhuriyet’in değerlerine savaş ilan etmiş ve yeni bir rejim kurma yolunda bir dizi adım atmıştır. Birinci Cumhuriyet’le arasındaki yapısal farklardan biri ise, AKP’nin var olanı değiştirmeye yönelik hamleleridir. Doğalında bu değiş-

tirme işlemi beraberinde açıkları ve krizleri getirmiştir. Gençlikle kan bağının tutturulamamasının nedeni buraya bağlanmalıdır.

AKP açısından, mevcut gençliğin dağıtılması ve “yeni” gençliğin yaratılması başat görevlerden bir tanesi olarak uzun yıllardır gündemde oldu. Bu süreç, 4+4+4 sistemi, zorunlu din dersleri, okullara mescidler açılması, okulların imahatiplere dönüştürülmesi, YGS’ye şifre sokulması, Proje okul sistemi, müfredatın bilimsellikten uzaklaştırılması, evrimin biyoloji müfredatından çıkarılması, cihadın “değer” olarak müfredatta girmesiyle yürütülmeye

çalışıldı. Bu dağıtma ve yaratma işleminin sonucu ise geleceksizlik olarak karşımıza çıkıyor. Gençlik, bilimden uzak bir eğitim görüyor. Sorgulama ve araştırma kabiliyeti köreliyor. Toplumun çıkarlarını gözetmek yerine bencillik aşılanıyor. Bu sayede, yeni rejimle uyum içinde yaşayan bir toplum yaratılmaya çalışılıyor. AKP kendi geleceğini yaratmak için, gençliği ve toplumu geleceksizliğe mahkum ediyor. Dolayısıyla Türkiye’de gençliğin geleceksizlik sorunu, düzene ve

“Başa yazılması gereken nokta şu; gençliğin geleceği ülkenin geleceğinden ayrı düşünülemez.”

AKP'ye bağlanmak zorundadır. Bunun dışında konumlanan her yaklaşım gerçeklikten kopacaktır.

AKP'nin sınavlarla imtihanı

Gençlik açısından geleceksizliğin bir boyutu eğitimin gericileşmesi ve bilimsellikten uzaklaşmasıysa diğer boyutu da sınav sistemi olarak kodlanabilir. Türkiye'de sınav sistemi, verilen eğitimin niteliğiyle alakalı olarak her zaman tartışmalı bir başlık oldu. Öğrenciler sınav merkezli bir eğitime tabi tutulduğu için, öğrenme, araştırma ve sorgulama kabiliyetlerinin gelişimi son derece zayıflamış durumda. Bu da beraberinde hayata hazır olmayan bir kuşak yetişmesi anlamına geliyor. Sınav sistemi aynı zamanda gençlik üzerinde ciddi bir baskı da oluşturuyor. Gençler kendi aralarında rekabet ediyor, birlikte üretmek yerine birbirleriyle yarıştıkları bir süreç ortaya çıkıyor. Sınav sisteminin baskısı, birçok arkadaşımızı intihara sürükleyen temel faktörlerden bir tanesi. Gençliğin geleceğini bağladığı sı-

navlar özellikle AKP iktidarı döneminde sıkça değişti. AKP'nin ülke yönetimindeki istikrarsızlığı, sınav sistemine bakıldığında anlaşılabilir. Her seferinde kendi tasarladıkları sınav sistemini, doğru olmakla ya da başarısızlıkla suçlayan ve gençliğin önüne yeni bir sınav sistemi koyan bir iktidar mevcut. Bu aynı zamanda gençliğin motivasyonu ve başarısını da olumsuz etkiliyor. Geçtiğimiz yıllarda YGS skandalıyla gündeme gelen sınav sistemi, liseli gençlik tarafından ciddi bir tepkiyle karşılanmış olsa da AKP geçmişten ders çıkarmışa benzemiyor.

Liseli gençlik ne yapacak?

Liseli gençlik, hem eğitimdeki gerici ve piyasacı saldırılara yanıt üretmeye çalışıyor, hem de sınav sistemiyle ortaya çıkan geleceksizliğe karşı mücadele ediyor. Bütün bunları yaparken ise aklından çıkarmaması gereken bir temel nokta bulunuyor. O da, kendi sorunlarını memleketin sorunlarıyla birleştirmek ve bütünlüklü bir mücadele

sürecini örebilmek. Dolayısıyla bugün emekçi halkın üzerinde kurulmak istenen tahakküme, eğitimdeki gerici ve piyasacı saldırılara, gençliğin geleceksizliğe itilmesine yanıt üretilecekse, yeni bir cumhuriyet talebi merkeze konmak zorundadır. Gençlik, yaşadığı sorunlarla düzen arasındaki ilişkiyi kavradığı ve buna karşı düzen dışı bir seçeneği örgütlemeye giriştiği anda geleceğini kazanmış olur. Kapitalizmin hüküm sürdüğü bir ülkede gelecek sahibi olabilecek tek düşünce sosyalizmdir ve bu bir zorunluluktur. Liselerdeki mücadele böyle bir ciddiyetle yürütülmek zorundadır. Liseli gençlik, ülkenin geleceğini temsil etmektedir ve geleceğin temelleri bizler tarafından atılacaktır. Yeni cumhuriyet, gelecek kaygısının olmadığı bir düzen olacaktır. Yeni cumhuriyet, gençliğin hayali olan eşitlik ve özgürlüğün hüküm sürdüğü bir cumhuriyet olacaktır. Gündüzlerinde sömürülmeyen, gecelerinde aç yatılmayan bir ülke için, adlı adınca Sosyalist Cumhuriyet için kolları sıvayalım!

Ekim Devrimi'nin Işığında Eğitime Bakmak: Politeknik Eğitim Deneyimi

1 917 Ekim Devrimi bundan tam yüzyıl önce sosyalizm fikrini hayata geçirerek insanca yaşamın mümkün olabildiğini; sömüründen, eşitsizlikten azade bir toplumun var olabileceğini tüm insanlığa ispat etmiştir. Gericiliğin, baskının, açlığın hüküm sürdüğü Rusya topraklarında yapılan bu büyük devrimin yetmiş küsur yıllık bir tarihsel kesitte, sadece meydana geldiği topraklar için değil, bütün bir insanlık adına yaptığı katkılar kuşkusuz ki burada saymakla bitirilemez.

Ülkemizdeki gerici kuşatmanın eğitim alanındaki yeni uygulamalarını tartıştığımız bu dönemde Ekim Devrimi'nin büyük mirası içinden eğitim başlığını ele alacak; sosyalist kuramın konularından olan ve Sovyetlerde yeni insanın, komünist bireylerinin yetiştirilmesinde önemli bir araç olan "politeknik eğitim" konusunu inceleyeceğiz. Politeknik eğitimin kelime anlamı çok yönlü teknik eğitimidir ve ilk olarak Karl Marks ve Friedrich Engels tarafından formüle edilmiştir. Marks'a göre kapitalist sistemde, "iş bölümü" ile ortaya çıkan zihin(kafa) emeğinin ve kol emeğinin ayrılması, insanın tek yönlü yani yalnızca bir işi yapmak üzere uzmanlaşmış bireyler haline

gelmesine, yaptığı işe, kendi emeğinin ürününe yabancılaşmasına neden olmakta ve bu durum sosyalizmde aşılması gereken bir çelişkiyi ifade etmekteydi.

Daha da açacak olursak; kapitalist iş bölümü ile insanlar tek bir işte uzmanlaşarak hayatları boyunca bu işin kölesi olmaktadır. Bu durum insanın doğuştan çok çeşitli olan yeteneklerinin körelerek kendisine, kendi özüne yabancılaşmasına, tek tipleşmesine neden olmaktadır. Emekçiler sadece kendi özlere de değil, üretim içerisinde bütün bir işin yalnızca tek bir parçasında rol almaları sebebiyle üretim sürecinin bütününde ortaya çıkan ürüne, kendi emeğinin ürününe de yabancılaşırlar. Bu durum bireylerin üretime dair kısıtlı bir bilgiye erişebilmesine neden olmakta; kafa veya kol emeğinin yalnızca birinin parçası haline gelerek söz konusu ayrıma temel sağlamaktadır. Kendi emeğinin bilgisine erişimi engellenen emekçiler, bu düzeni anlamaktan ve sömürüldüğünün bilincine varmaktan da böylelikle yoksun kılınmaktadır. İşte Marks'a göre özel mülkiyetin temelinde bu emeğin yabancılaşması olgusu yatmaktadır.

Kapitalist sistemin çelişkilerini orta-

dan kaldıracak olan sosyalist sistemde, iş bölümünün bu biçimi kaldırılacak, nasıl ki üretim araçları üzerindeki mülkiyet yerini toplumsal mülkiyete bırakacaksa, zihinsel faaliyet yani bilginin kendisi de toplumsallaşarak kafa ve kol emeği arasındaki ayırım yok olacaktır. Bilimsel eğitim ile üretimin kaynaştırılmasıyla insanlar, bütünü hakkında bilgi sahibi olmadığı üretim sürecinde sadece bir "araç" olmaktan kurtularak, sürecin bütününe egemen bir konuma gelebilecektir. Politeknik eğitim de işte bu kurtuluşa ve sosyalizmin bireylerinin yaratılmasında işleve sahiptir.

Politeknik eğitim ile komünist toplumda varılmak istenen hedefi Marks'tan alıntı yaparak açıklayacak olursak; "Herkesin başka bir işe meydan vermeyen bir faaliyet alanında olmadığı, herkesin hoşuna giden faaliyet dalında kendini geliştirebildiği komünist toplumda, toplum genel üretimi düzenler. Bu da benim için, bugün bu işi, yarın başka bir işi yapmak, canımın istediğince, hiçbir zaman avcı, balıkçı ya da eleştirici olmaksızın sabahleyin avlanmak, öğleden sonra balık tutmak, akşam hayvan yetiştiriciliği yapmak, yemekten sonra eleştiriyi yapmak olanağını yaratır." sözleriyle en yalın biçimde ortaya konulmuştur.

Sosyalizmde bu hedefi sağlayacak olan, alıntıda Marks'ın değindiği olgulardan biri de planlamadır. Özel mülkiyetin kaldırılmasıyla sadece ekonominin planlanması değil, eğitimin de üretimle iç içe geçmesi ve çok yönlü gelişimi sağlayacak şekilde örgütlenmesi planlanabilmektedir.

Politeknik eğitim, insanları bütün potansiyel yönlerini açığa çıkaracak biçimde eğitme amacını taşır. Sosyalist bir toplumda yaşayan bireylerin, toplumsal işleyişin bütün dinamiklerine uyumlu olarak gelişmesini, üretim süreçlerinin bütününe hakim konuma gelmesini sağlamak en önemli hedeflerdir.

Politeknik eğitimin Sovyetlerdeki pratiğine bakacak olursak; öncelikle eğitimin okul öncesi ve yüksek öğrenim de dahil tüm aşamalarında bütünüyle eşit ve parasız verilmesinin en temel ilke olduğunu belirtmek gerekir. Eğitimin eşit ve parasız verilmesi, bütün topluma söz konusu çok yönlü eğitimin ulaştırılması bahsettiğimiz eşitsiz gelişim, yabancılaşma, tek tipleşme gibi sorunların çözümünün de önemli bir parçasını oluşturmaktaydı. Sovyet sistemde maddi üretimle bütünleştirilen eğitimde, öncelikle üretimin ve modern endüstrinin dayanağını oluşturan temel bilimsel ilkeler öğretilmekteydi. Tekniğin çeşitli alanlarına ilişkin temel işleyiş kavrayan öğrenciler böylece yeni işlevler devralabilme, mesleğini değiştirebilme esnekliğini de kazanmış oluyordu.

Fizik, matematik, kimya gibi temel bilimler ve doğa bilimleri çağın son gelişmelerini içerecek biçimde veriliyordu. Bu bilimsel eğitim topluma yararlı işlerle birleştirilerek, her öğrencinin üretimin çeşitli alanlarında çalışması sağlanıyordu. Eğitim alanlarına dahil edilen fabrikalar, tarlalar, çiftlikler ve atölyelerle birlikte öğrencilerin temel bilimlerde öğrendikleri teorik bilgileri uygulamada sınamaları ve böylece hem dersleri daha iyi kavramaları hem de aldığı eğitimi toplumsal ölçekte de anlamlandırabilmeleri sağlanıyordu. Kolektif bir biçimde yapılan bu işlerin, yaşadıkları topluma faydalarının öğrenciler tarafından deneyimlenebilir olması, bireylerin sosyalist bir ahlakla yetişmesinde, kolektif bir bilinç kazanmasında, emeğe ve işçiliğe olan saygılarının pekişmesinde önemli bir

rol oynamaktaydı.

Öğrencilerin eğitim sürecinde, örneğin Çayka adı verilen fabrikalarda ürettikleri ürünler yurt içinde ve yurtdışında insanlara ulaştırılıyordu. Eğitimde de üretimde olduğu gibi ülkenin ihtiyaçlarına göre planlama yapılarak yaşamla olan bağı kuvvetlendiriliyor, topluma faydalı olan işler öne çıkarılıyordu.

Sovyet okullarında çok yönlülük olgusu yalnızca maddi üretim ve teknik alanlarıyla sınırlanmamaktaydı. Eğitim sosyalizmin insanların bilim, sanat, spor, kültür alanlarında da gelişkin bireyler haline gelebilmesi için biçimlendirilmişti. Sanat dersleri, beden eğitimi, bilimsel üretim önemli bir ağırlığa sahipti. Okulların kendi içlerinde müzeleri, atölyeleri, laboratuvarları, kütüphaneleri bulunmaktaydı. Ülkenin her yerinde araştırma enstitüleri kurularak bilimsel alanda ciddi gelişmeler sağlanmaktaydı. Sovyetlerin yetmiş yıl gibi kısa bir kesitte sanatta, bilimde, sporda tüm dünyaya öncülük edebilmesinde söz konusu eğitim anlayışının rolü büyüktür. Sosyalizm öncesi yalnızca seçkinlerin uğraşı olan sanat ve bilim bu anlayış sayesinde topluma mal olabilmiş, örneğin çiftçi bir ailenin çocuğunu uzaya çıkan ilk insan haline getirebilmiştir.

Kısa bir parantez açacak olursak; politeknik eğitim biçimi ülkemizde de bir dönem halkın aydınlanmasına kafa yoran cumhuriyet kadrolarınca bir yanı sıra uygulanmaya çalışılmış, "Köy Enstitüleri" deneyimine ilham vermiştir. 1940'lı yıllarda öğretmen yetiştirmek amacıyla 'iş için, iş içinde eğitim' ilkesi ile hayata geçen enstitüler, sadece tarım alanıyla ve köylülerle sınırlı kalsa da Sovyetlerdeki politeknik eğitimin kısmi bir uygulamasını yansıtmaktaydı. Bu okullarda da Sovyet sistemine benzer bir biçimde teori ile pratik bir araya getirilmekteydi; kız ve erkek öğrenciler sabah beraber temizlik yapıp, temel örgün eğitimlerini almak için derslerine girmekte, derslerde öğrendikleri zirai tekniklerle yetiştirdikleri ürünleri yine beraber

yaptıkları yemeklerde tüketmekteydiler. Kaldıkları yatakhane binalarından, okudukları dersliklerin inşaatına kadar her türlü üretim kolektif bir biçimde yapılıyordu. Sanat eğitimine de aydınlanma uğraşındaki yeri nedeniyle önem verilmekte örneğin her öğrenci bir enstrüman çalmaya yönlendirilmekteydi. Böylece yoksul Anadolu köylerinin genç kadınları ve erkekleri, tarımdan inşaata, matematikten müziğe ve tiyatroya, edebiyattan el

işine kadar birçok alanda yetkin öğretmenler olarak yetişerek bu toprakların aydınlanma mücadelesine önemli katkılarda bulunabildiler.

Sonuç olarak politeknik eğitimde, insanın temel etkinliği olan üretimde kullanılacak her türlü bilgi ve beceri, örgün eğitim ile bütün topluma yukarıda

örneklerini gösterdiğimiz şekilde kazandırılmaktaydı. Sosyalizmin çok yönlü gelişkin bireyleri, herkese eşitçe verilen ve bilimsel bilgi ile tekniğin, teori ile pratiğin iç içe olduğu eğitim sayesinde yetkinleşiyor, tek bir mesleğin ya da kafa veya kol emeğinden birinin esiri olmaktan böylece kurtulabiliyordu. Bu yetkinlik daha az çalışarak daha fazla verim elde edilmesini de sağlıyordu. Geri kalmış, fakir Rusya topraklarında kısa sürede dev atımlara imza atılabilmesinde şüphesiz ki Sovyet insanların çok yönlü potansiyellerini politeknik eğitim ile harekete geçirebilmiş olmaları yatmaktadır.

1917 Ekim'inde gerçekleşen büyük devrim ile tarih sahnesine çıkan Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği, sosyalist bir geleceğin kapısını tüm insanlık adına aralayarak, bütün deneyimleriyle sosyalizmin insan onuruna en yaraşır sistem olduğunu ortaya koymuştur. Politeknik eğitim başlığında olduğu gibi insanlığa yaptığı onca katkıdan çıkarılacak daha nice dersler vardır ancak bunlardan en önemlisi eşit, özgür, sömürsüz bir düzenin hiç de uzak olmadığı dersidir. İşte bu nedenlerle 100. yılında şanlı Ekim Devrimi'ni selamlıyor, yeni Ekimler için mücadeleye devam ediyoruz.

"Politeknik eğitim, Sosyalist bir toplumda yaşayan bireylerin, toplumsal işleyişin bütün dinamiklerine uyumlu olarak gelişmesini, üretim süreçlerinin bütününe hakim konuma gelmesini sağlamak en önemli hedeftir."

Kapitalizm'de Toplumsal Ahlak

Toplumlar tarih boyunca farklı yönetim aygıtları tarafından yönetildi. İster meşru olsun ister olmasın hepsinin dayandığı ekonomik ve politik ayaklar hep toplumsal ilişkiler üzerine kuruluydu. Toplumsal ilişkiler de iş bölümüne, yani üretim ilişkilerine... Toplumun oluşturan bireylerin bir arada yaşamıyla ortaya çıkan iş bölümü beraberinde tüm toplum için kurallar da getirdi. Bu kurallar, iş bölümü ekseninde şekillenmiş üretim ilişkilerine bağlı olarak toplum hayatına yerleşti. Yani alt yapı dediğimiz bu ekonomik temel üst yapı dediğimiz insan ilişkileri, aile, devlet, hukuk, din gibi olgular çerçevesinde toplumların bilinçlerini ve bireylerin ilişkilerini belirledi. Böylece toplumlar kendi ahlak kurallarını var etti. Bu da demek oluyor ki; toplumlar ilişkileri, kuralları belirleyen şey yaşam koşullarıydı. Yaşam koşulları farklılaşınca toplumların ahlaki perspektifleri de farklılaşıyordu. Örneğin İskoçya'da erkekler, kilt adı verilen etekler giyiyorlar ve bu etekler bir sembol olarak toplum hayatına yerleşmiş durumda. Bunun temeliyse 16. yüzyıldan geliyor. İskoçya'da avlanmaya giden erkekler boyunlarından başlayan bir atkı takarlarmış ama böyle çok kumaşlı bir şeyi taşımaktan zamanla yılmışlar ve bunun yalnızca alt kısmını kullanmaya başlamışlar. O zaman geçim koşullarının bir ürünü olan bu etekler İskoçya'daki erkekler tarafından hala giyilebiliyor. Arabistan'da erkekler sıcaklık sebebiyle entari dediğimiz uzun elbiseler, Endonezya'da da uzun etekler giyiyorlar. Bunlar yaşadıkları toplum tarafından yadırganmıyor, utanç kaynağı, gülünç ya da ayıp bulunmuyor. Bunun sebebi ise yalnızca yaşam koşulları ile ilişkili. Bir başka pencereden bakacak olursak; ilk insanlar çıplaktı, zamanla aşırı sıcaktan ya da soğuktan korunmak için giyinme ihtiyacı duydular. Bunu da bugün olduğu gibi milyonluk şapka-

lar, güneş gözlükleri ya da giysilerle yapmadılar. Buldukları hayvan derilerinden, bitkilerden basit giysiler yaptılar. Birtakım araştırmalar sonucunda da görüldü ki avcı-toplayıcı kabilelerde bazı zamanlar bu basit giysiler giyiliyor bazı zamanlarda da giyilmiyordu. İnsaniğin çıplak gezmesi ahlaksızlık kaynağı, tecavüz sebebi, utanç verici bir durum değildi o zamanlar. İlkel toplumlarda giyinmek yalnızca bazı durumlarda duyulan bir ihtiyaçtı; kapitalizmin var ettiği tüketim toplumlarında olduğu gibi, rüşvet olarak takdim edilen milyon dolarlık saatler, alındıktan sonra kutularına milyon dolarlık yolsuzluklar gizlenen pahalı ayakkabılar değildi. Tekrarlayarak ilerleyelim: İnsan, yaşam şartlarına göre ahlak kurallarını kendi yarattı. Ama kendi yarattığı kavramlara esir olmaktan kaçamadı. İnsan böylece esirken bu kavramların sömürü çarkları için kullanılması her toplumda kaçınılmaz oldu. Var olan kural ve kalıpların üzerine üretim ilişkileri ve yönetim araçları yoluyla yenilerini ekleyen kapitalizm için toplum ilişkilerini yönlendirmek pek de zor olmadı. Hala hak aramak ayıp ilan ediliyor. Hak aramak ayıp da sömürü ayıp değil, öyle mi? Eşitlik, özgürlük istemek ayıp ve ahlaksızlık, ama kapitalizm değil öyle mi? Hiç şüphemiz yok ki kapitalizm bu dünyanın gördüğü en büyük ahlaksızlık! Kapitalizmin ahlaksızlığını gözler önüne sermek için adaletsizliğini gösterdiği başka bir alan olan kadının toplumsal konumunu konuşabiliriz. Kadın kapitalizmde bir meta olarak kullanılıyor, cinsel kimliğiyle öne çıkarılıyor. Kadın bedenine hapsediliyor, moda, güzellik gibi zıvalarla toplumsal mücadele zemininden uzaklaştırılıyor. Topluma standart güzellik ölçüleri kabul ettiriliyor. Kadınlar gittikçe apolitikleştiriliyor. Tarım toplumunda kadın eve hapsediliyordu, tüketim toplumundaysa serma-

yenin ağlarına hapsedilmiş durumda. Kadının buradan kurtuluşu ise tümde üretim katılıp toplumsal hayatta yerini almasıyla ardından da kadın/erkek işçi sınıfının bu sömürü düzenini yere çalmasıyla olacaktır. Kadının kurtuluşu işçi sınıfının kurtuluşudur! Savaş zamanlarında erkekler savaşa gidince üretim alanlarındaki iş gücü açığını kapatmak için kadınlar ucuz iş gücü olarak kullanılır, savaş bittikten sonra da evlerine çocuk bakmaya gönderilirler. İşte burada kimi zaman kadının yeri evidir söylemi tırmanışa geçiyor ki bu noktada faşizm tespiti yapmamızda bir sakınca yok. Hitler'in Almanya'sında dile gelen ve kulağımıza hiç yabancı olmayan 3 çocuk meselesi örneğin. Kadın yalnızca doğurganlığıyla toplumda yer edinsin, işi evde oturup çocuk bakmak, kocasına hizmet etmek olsun isteniyor ki kadın iyice toplumsal hayattan soyutlansın hak arayışına girmesin. Sonra da "Yarım kadın", "kadın mıdır, kız mıdır" gibi söylemler sırtını sermaye sınıfına yaslayanların kürsülerinde boy göstermeye başlıyor. Kadın öyle gülmeyin, kadın böyle giyinmesin diye namus bekçiliğine başlayanlarca cabası! Bunu ülkemizde birinci cumhuriyetin kadınlara getirdiği kazanımları ve ilerliliği yok etmeye çalışan piyasacı, gerici ve kadın düşmanı ikinci cumhuriyetin inşa sürecinde ve kendisinde sıkça gördük, görüyoruz. Diğer penceredeyse emperyalist savaşımlarda işgale uğrayan ülkelerin kadın ve çocukları var. İşgalciler direnişi kırmak için kadın ve çocukları kamplara kapatıyor. Bu kamplarda tecavüz, şiddet ve ölüm oranları neredeyse yarışıyor. İşte tüm bunlar kapitalist sistemin ahlak kurallarını dillendirerek toplumu uyuşturmasıyla ahlaksızlığın dibine vurmasının örnekleriydi, elbette çoğaltılabilir...

Sosyalizm'de Toplumsal Ahlak

Bugün burjuvazinin hizmetinde olan üretim araçları ve yönetim aygıtları yarın burjuvadan alınıp işçi sınıfının nasırlı ellerinde yeniden şekillendiğinde, sosyalist iktidarın kurulmasıyla üretimin toplumsallaşması sayesinde sınıfsız ve sömürsüz bir toplum var edilecektir. Üretim ne kar için ne de rekabet için arttırılacaktır. Üretim, tüm bireylerin katkısıyla yalnızca toplumun ihtiyaçlarını karşılamak için yapılacaktır.

Bireyleri ahlaksızlığa iten kapitalist düzenin yerle bir edilmesi ve yerine sosyalizmin konulmasıyla yeni bir toplum modeli yeşerecektir. Ortak mülkiyet ve toplumun her kesiminin üretime katılması gibi olgular sayesinde ahlaksızlığın başka bir boyutu olan kadın-erkek eşitsizliği dahi ortadan kalkacak, kadın sorunu kökten çözülmüş olacak. Bir birey diğer bireyi egemenliği altına almak için çabalamayacak. Böylesi bir toplum faydacılık, kar hırsı ve rekabeti de barındırmayacaktır. Burada boy atmaya başlayan yeni insan da ahlakı kadının dizine, saçına indirgemez! Bu yeni insanın mayasında eşitlikçilik, paylaşmak, kardeşlik, özgürlük ve aydınlanmacılık vardır. Bu yeni insan, özgürlükçü olduğu kadar aydınlanmacı da olduğu için onu mistik belirsizliklerle kandırmak zordur. Yani ahlakın ne din kuralları ne de egemenlerin kuralları olmadığını bilir. Ahlak kuralları toplumun nasıl yaşaya-

cağı sorusuna yanıt olarak oluşuyor. Kapitalizmde toplum rekabet, kar hırsı, lüks ihtiyacı, adaletsizlik, yolsuzluk, yoksulluk içinde yaşıyor. Böyle bir düzende ahlak kurallarının ahlaksızlığı var etmesi elbette kaçınılmaz. Ama bu bozuk düzenin acımasız çarklarıyla birlikte tümünden değiştirildiği üretim ilişkileri içerisinde insanlar, harcadığı emek doğrultusunda tüketirken, aldıkları eşitlikçi, bilimsel ve aydınlanmacı eğitim sonucunda kapitalizmin tüm ahlaksızlıklarından arınmış olacaklar. Sosyalist toplumun gözünde ahlak, kadının giyinişi, gençliğin biat etmesi, emekçinin boyun eğmesi olmayacaktır. Sosyalizmde ahlak tüm emekçi sınıflarla dayanışma, eşitlikçilik ve kardeşliktir.

Kendinden önceki sınıflı toplumlar gibi kuralları üretim ilişkilerinin en tepesindeki egemen sınıfın daha fazla kölelik ve yağma için koymadığı, kuralları toplum için toplumun koyduğu bu sınıfsız düzende toplumsal ahlak sınıfsal hiyerarşiden arınarak insanın özüne göre şekillenir. Her türlü yabancılaşmadan arınmış yeni toplumun ahlak algısı gerçekte var olan nesnel koşullara göre oluşur.

Kapitalizmin yarattığı sonrasında da insanın tembelliğine, ahlaksızlığına vurduğu işsizlik meselesi örneğin. Sosyalizmde işsizlik ortadan kalkacağı için ayıplanacak bir işsizlik olmayacak, daha çok kar etmek için sömürülen

emekçilere sabret, sabır erdemdir denmeyecek, eşitsizlik karşısında pasif duruş beklenmeyecektir, zaten eşitsizlik ortadan kaldırılacaktır! Tüm perdelerden arınmış gözlerle dünyaya bakan yeni düzenin yeni insanı işsizliği ve eşitsizliği yaratan kapitalizmi ayıplayacaktır.

Kapitalizmde olduğu gibi bu perdeler eğitim sisteminin piyasacılığa büründürülmesiyle, medya yoluyla ya da gericilikle desteklenmeyecek. Çünkü sosyalist iktidarın perdeye ihtiyacı olmayacaktır!

Sosyalizmde bireyler yetenek ve ilgi alanlarına göre eşit, parasız ve bilimsel eğitim aldıktan sonra piyasacı, niteliksiz ve ezberci sistemlerde olduğu gibi seçeneksizlik yüzünden istemedikleri alanlara mahkum olmayacaklar. Eğitim hayatlarını tamamladıklarında günümüz ahlak kurallarının başka bir putlaştırılmış hali mahalle baskısı dediğimiz davranışa maruz kalmadan meslek seçimlerini de özgürce yapabilecekler. Toplumsal yaşam tüm piyasacı ve gerici öğelerden arındırıldığı gibi tüm cinsiyetçi öğelerden de arındırılacaktır. Kim demiş kadınlar kaptan ya da mühendis olamaz diye? Bu tartışmalar toplumun her kesiminde çoktan geride kalacak. Kadınlar elbette istedikleri her mesleği edinebilecekler ve toplumda hiçbir şekilde yadırganıp ayıplanmayacaklar. O ayıplamalar da kapitalist toplumun ahlaksız ahlak kuralları olarak tarihe gömülecek.

Burjuva iktidarları için kutsal ve ahlakın direğini oluşturan şeyler ayrıştırma, sermaye, işgal ve yağmadır. Oysa işçi sınıfının iktidarında ahlak emperyalizme, onun yerli ve yabancı işbirlikçilerine ve gericiliğe karşı mücadeledir. Sosyalist düzende yeniden yeşerecek ahlak algısının bugünden tohumlarını atan, sosyalist düzenin yeni insanını bugünden var eden sosyalistlerin görevi de proletaryanın sosyalist iktidarının mücadelesini vermektir. Proletaryanın safında yer alan sosyalistlerin ahlakında da yurtseverlik, aydınlanmacılık, enternasyonalizm ve kamuculuk vardır. Özelleştirmeler, yağmalar, ayakkabı kutuları burjuvanın ahlakıdır! Halkların katili Amerikan emperyalizminin 6. Filosunu denize dökenlerin ahlakıyla, Amerika'yı kible yapanların ahlakı aynı değildir. İşte kapitalizmde ve sosyalizmde toplumsal ahlak konusu da bu kadar açıktır, ayrımları nettir.

Aşağıda okuyacağınız çevirinin aslı, ABD'de sosyalizm mücadelesi yürüten Party for Socialism and Liberation (Sosyalizm ve Kurtuluş Partisi) tarafından parti okulu olarak düzenlenen Liberation School (Kurtuluş Okulu)'da yayınlandı.

Yazının aslına buradan ulaşabilirsiniz.
<http://liberationschool.org/what-is-the-real-legacy-of-the-soviet-union-an-overview/>

Sovyetler Birliği'nin gerçek mirası nedir?

Halk ilk defa iktidarı aldı

Kapitalistler ve onların yüksek maaşlı entelektüelleri ile uzmanları, 1991 yılında Sovyetler Birliği'nin çözülmesinin sosyalizm ve komünizmin imkansızlığı anlamına geldiğini tartışmaya devam ediyorlar. Sovyetler Birliği ve sosyalizm hakkında basmakalıp ve olumsuz bir görüntü, 1917'de gerçekleşen Rus Devrimi'nden bu yana ABD halkına acımasızca dayatıldı. Düzenin, 15 cumhuriyetten oluşan Sovyet federasyonunun tam adıyla, Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği'nin ve onu takip ederek sosyalizmin inşasına girişen diğer ülkelerin gerçekten dikkat çeken başarılarından bahsetmesi son derece nadir görülen bir durum. Yaklaşık bir asır önce gerçekleşen Rus Devrimi'nin zaferi gerçekten dünya ölçeğinde tarihsel bir olaydı. Tarihte ilk defa işçi sınıfının iktidarı ele geçirip koruyabildi ve ekonomiyle toplumu sosyalist bir temelde yeniden örgütleyebildi. Ezilenlerin kendi liderliği ve partisi ile yeni bir gerçeklik yaratabileceklerini

kanıtladı.

Devrimin yüzleştiği zorluklar

Her şeyden önce, yeni devletlerini, yalnızca eski toprak ağalarının ve kapitalistlerin "Beyaz" ordular denilen içerdeki karşı-devrimci ordulara karşı değil, aynı zamanda Amerika Birleşik Devletleri'nin de aralarında bulunduğu 14 işgalci emperyalist orduya karşı da savunmak zorundaydılar.

V.I. Lenin liderliğindeki Bolşevikler, kapitalist dünyanın uyguladığı hemen hemen tam bir ekonomik abluka koşulları altında yeni bir ekonomik sistem kurmaya başlamıştı.

Savaş ve yoksulluk yılları, Komünist Parti'ye ve işçi sınıfına, devrimci liderliği ciddi biçimde zayıflatan, daha sonra yaşanan sorunlara ve sonuçta SSCB'nin dağılmasına yol açan ağır bir yük yükledi.

Burjuvazi tarafından başarısız bir ekonomik sistem olarak anlatılmasının aksine, Sovyetler Birliği'nin tarihte bir ilk olan planlı ekonomisi sosyalizmin muazzam potansiyelini gösterdi.

Kazanımlar sosyalizmin potansiyelini gösterdi

Sovyetler Birliği, devrim sırasında Avrupa ülkeleri arasında en az gelişmiş durumdayken 40 yıl sonra ABD'den sonra dünyanın en büyük ikinci ekonomisi duruma geldi. Bu ekonomik gelişim, şimdiye dek görülmüş en büyük ekonomik gelişimdir. Bu, 1930'lu yıllarda yaşanan başlangıçtaki sadece on yıllık hızlı kalkınma döneminin ardından sanayisinin üçte ikisinin ve tarımının büyük kısmının 1941'de başlayan Nazi istilası tarafından yok edilmesine rağmen gerçekleştirildi. Nazi savaş makinesinin tüm şiddetini göğüsleyip onu parçalayan Sovyetler Birliği'ydü. Ancak bunun bedeli 27 milyon Sovyet yurttaşının hayatı oldu. İkinci Dünya Savaşı'nda ABD'nin kaybı, Sovyetler Birliği'nin kaybının yüzde 1,5'u kadar olan yaklaşık 400 bindi. Devrimden önce, nüfusun büyük bir çoğunluğu bir doktor bile görmeden hayatını geçirirdi. 1996 yılında, önde gelen Amerikan tıp dergisi Amerikan Kamu Sağlığı Dergisi (American Journal of Public Health), "son 50

yılda yaşam beklentisi iki katına çıktı... Şu anda Sovyetler Birliği, Birinci Dünya Savaşı'ndan önce Rus İmparatorluğu'nda bulunan bütün doktorların toplamı kadar doktoru her yıl mezun ediyor. Dünyadaki her 14 kişiden sadece bir tanesi Sovyet vatandaşı iken, her 5 doktordan biri Sovyet vatandaşı" diye yazıyordu. Sadece bu da değil, dörtte üçü kadın olan bu doktorların hiç biri eğitim için tek bir kuruş ödemişti, tıpkı diğer herhangi bir çalışma alanındaki herhangi bir kimse gibi. Herkese iş, barınma, sağlık, çocuk bakımı ve eğitim garantisinin yanı sıra bir aylık ücretli izin, kültürel meşgale ve emeklilik hakkı verilmişti. Kadınlar için tam eşitlik, Sovyet devletinin temel bir ilkesiydi. İşgücünün çeşitli kademelerinde eşit temsilin sağlanması için özel tedbirler alınmış ve cinsiyete dayalı ayrımcılık anayasal olarak yasaklanmıştı. Kadınların, en az bir yıl ücretli doğum izni hakkı bulunmaktaydı.

Sovyetler Birliği, hiçbir kapitalist ülkenin başaramadığı bir şey yaptı ve işsizliği ortadan kaldırarak sosyalist ve planlı bir ekonominin üstünlüğünü gösterdi. İşsizliği sona erdirmenin anahtarı, kapitalist sistemden ve bu sistemde yerleşik olan ge-

nişleme-daralma döngüsünden kurtulmakta yatıyordu. Sovyetler Birliği kendi kaderini tayin hakkı temelinde örgütlenmişti, yani her ulus kendi kaderini şekillendiren kurumları düzenleme hakkına sahipti ve ulus temelli nefretin körüklenmesi yasaklanmıştı. SSCB'deki yüzde fazla ulusun her biri kendi dillerinde edebiyat yapabiliyor, gazete çıkartabiliyor ve eğitim görebiliyordu. Daha önce yazılı olmayan pek çok dilin alfabesi oluşturulmuştu. İkinci Dünya Savaşı'nın yıkımının üzerine az gelişmişlik mirasından kurtulmak için muazzam sanayi, altyapı ve konut projeleri hayata geçirildi. İşletmeler arasında kapitalist rekabetin bulunmaması, çok hızlı bilimsel ve mühendislik gelişimini mümkün kıldı.

1957'de Sovyetler, Dünya'ya yörüngesindeki ilk uydu olan Sputnik'i fırlattı ve dört yıl sonra da ilk insanı, Yuri Gagarin'i uzaya gönderdi.

Sovyet yardımı, dikkat çekici iç gelişime ek olarak, ulusal kurtuluş hareketleri ve dünyadaki yeni bağımsız devletler için de hayati önem taşımaktaydı. Çin, Kore, Vietnam ve diğer devrimlerin zaferleri Sovyetler Birliği olmadan çok ötelenir ve hatta önlenirdi. Sovyet desteği olmadan, Küba kuşkusuz ABD

tarafından işgal edilmiş olurdu. Sovyet yardımı, Filistinliler ve Etiyopya, Mozambik ve Angola gibi birçok Afrika devrimci hareketi için hayati önemdeydi. Sovyetler Birliği'nin çöküşüne katkıda bulunan birçok faktör vardı: gelişmiş kapitalist ülkelerde devrimin önlenmesi; SSCB'yi savunma konusunda trilyonlar harcamak zorunda bırakan emperyalist askeri kuşatma; ticaret mallarının kapitalist dünya tarafından durmaksızın yaptırımlar, engellemeler ve sabotajlarla karşılaşması; ve iç sorunlar, özellikle de bürokratism.

Sovyetler Birliği'nin çözümesindeki belirleyici olumsuz faktör, kapitalizm yanlısı güçler tarafından Komünist Parti'nin içinde iktidara el konmasıydı ve bu durum, liderliğin sosyalizm mücadelesinde devrimden önce olduğu kadar devrimden sonra da kritik olduğunu tekrar gösteriyordu.

Sovyetler Birliği, ezilenlerin iktidarı aldığı ve elinde tuttuğu ilk devlettir. Karşılaştığı aşılamaz görülen engellere rağmen SSCB, yetmiş yıl boyunca ayakta kaldı ve farklı bir dünyanın, sosyalist bir dünyanın gerçekten mümkün olduğunu gösterdi.

Turgenyev-Babalar ve Oğullar

Babalar ve Oğullar 1862'de Turgenyev'in yazdığı en önemli eserlerindedir. Rus edebiyatında ilk modern roman örneğidir.

Yazar, baba ve oğul karakteriyle Rusya'daki toplumsal ve siyasal görünümüne ruh kazandırır.

Romanın ana karakterlerinden nihilist görüşü benimseyen Bazarov, yeniyi, doğanı, devrimciliği yani ilk Bolşevikleri temsil eder. Romanın diğer ana karakteri Baba Nikolay Petroviç ise eskiyi, ölmekte olanı ve muhafazakarlığı temsil eder.

Roman Rus kültüründeki kuşak çatışmasını ele alırken aynı zamanda alaycı bir dille dramatize eder.

Balzac- Köylüler

Roman, Fransız devriminin kazanını ve gün geçtikçe güçlenen burjuva sınıfını ve köylüleri ele alır.

Köylüleri kendi çıkarları doğrultusunda sömüren ve onları sefalet bir yaşama sürükleyen burjuvaların yaptığı oyunları ve köylülerin de toprak sahibi olma tutkusu mevcuttur.

Balzac köylüler romanında toprak aristokrasisi ile eski ve yeni belediye başkanlarının temsil ettiği burjuvalar arası çatışmanın bir başka tarafı olan topraksız köylüleri bütün halleriyle anlatır.

Knut Hamsun- Açlık

Bu eser Norveçli romancı Knut Hamsun'un en önemli eseridir. Hamsun bu eseriyle 1920 Nobel Edebiyat Ödülünü kazanmıştır. 1890 yılında basılmış olan bu eser pek çok listede dünyanın en iyi romanları arasında gösterilen ve Milli Eğitim tarafından tavsiye edilen 100 eser temel arasına girmiştir.

Yazar, eserinde kendi yaşam öyküsünü anlatır. Gençlik yıllarında açlık ve sefaletle hayata tutunmaya çalışan aynı zamanda yazar olma hayaliyle yanıp tutuşan bir gencin gündelik hayatta karşılaştığı zorlukları kaleme almıştır. Romanın ana karakteri Andreas, kiralık bir odada gazetelerde arada bir yayınlanan yazılarından aldığı ücretlerle karnını doyurmaya çalışsada çoğu zaman aç kalıp parklarda hayatını idame ettirmiştir.

Andreas o kadar onurludur ki bu durumdan kimseye bahsetmiyor, yeri geldiğinde üzerindeki eşyaları satıyor ve yerde bulduğu yemekleri yemeye başlıyor.

1.Sosyalistler Neden Yoksulluk ve İşsizliğin Kader Olmadığını Düşünüyor?

Kapitalizmde çok küçük bir azınlık ülke zenginliğinin önemli bir bölümüne sahip olurken, çoğunluğu oluşturanlar ülke zenginliğinden çok az pay alır.

Emekçilerin ürettikleri değerler bir avuç zengininin malı, mülkü parası haline geliyor. Bu küçük zengin azınlığın aldığı pay ne kadar artarsa, emekçilerin aldığı pay o kadar azalıyor. Her geçen gün zengin daha zengin olurken, yoksullar daha yoksul oluyor. Bu, sömürü düzeninin kuralıdır.

Patronlar ve onların düzenini savunan siyasi partiler, işçilerin aldığı payın azalması için çaba gösterirler. Bu durumda patronların payı giderek daha da artar. Bu düzen böyle devam ettikçe de yoksulluk artar. Sonra da bizim yoksulluğun kader olduğuna inanmamızı beklerler.

Bugün, çalışma koşulları patronlar ve siyasi iktidarlar tarafından öyle bir hale getirilmiştir ki, iş bulup çalışanlar dahi yoksul sayılabilmektedir. Oysa üretilen tüm değerlerin eşit paylaşımı mümkün olsa, üretim araçlarının kimse sahibi olamasa, ülkemizde yoksulluk da işsizlik de ortadan kalkar.

İşsizlik ve yoksulluk sermaye düzeninin sorunudur ve bu nedenle kader değildir. Bu düzen değiştiğinde, işçiler iktidara geldiğinde işsizliğin de yoksulluğun da sonu gelecektir.

2.Bir Şeriat Devleti Olmaya Doğru Mu Gidiyoruz?

Çok sık karşılaştığımız bu sorunun kuruluşunda bir hata var ve bu hata aslında bilinçli yapılıyor. Çok farklı yorumlanabilecek ve farklı örnekleri olan “şeriat devleti” kavramı önümüze getirilirken, iki uca savrulma olasılığı ortaya çıkıyor. Uçlardan ilki AKP’nin “ılımlı” yönü-nün öne çıkarılarak, karşı karşıya olduğumuz tehlikenin öneminin azaltılmasıdır. Oysa tehlike gayet ciddidir. AKP, tüm siyasal ve toplumsal yaşantıyı dinselleştirmek için yoğun bir çaba harcamaktadır. Önemli olan, bu uygulamaların “şeriat” örneği olup olmaması değil, bu uygulamaların gerici niteliğidir.

Diğer bir uç ise, AKP’nin her adımını bir “şeriat” hedefiyle ilişkilendirmektir. Bu yaklaşım, “tehlikeye dikkat çekeceğim” derken, AKP’nin ve yaptıklarının sınıfsal niteliğini tamamen göz ardı etmektedir.

Türkiye’yi İran’la karşılaştırmak yersiz ve siyasi olarak yanlıştır. Türkiye bugün pek çok alanda, İran’dan daha gerici bir ülke olma yolunda hızla ilerlemektedir. Bunu görmek gerekir. AKP’nin ve onun destekçisi ABD’nin projesi, İran’dan daha Amerikancı, emperyalizmle daha uyumlu bir gericiliktir.

Dolayısıyla Türkiye’yi bu tehlikeli durumdan kurtaracak olan Avrupalı emperyalistler ya da ABD değildir. Laikliği kurtaralım derken ABD’ye ya da başka emperyalist odaklara yaslanmaya çalışanlar, çok büyük bir hata yapmakta, projenin asıl sahibi ve yürütücüsünden, projenin değişmesini talep etmektedir. Gericiler, kazandıkları mevzilere rağmen, Türkiye’yi tamamen teslim alamamışlarsa, bunun en büyük nedeni Türkiye’nin ilerici birikimidir. Emekçilerden, aydınlara ve gençliğe kadar Türkiye halkının önemli bir bölümü için aydınlık ve laik bir ülke, hâlâ vazgeçilmez bir değerdir. Süreci durduracak olan, bu iradedir.

3.Sosyalistler Anadilde Eğitim Konusunda Ne Düşünüyor?

Sosyalistler, yaşayan bütün dil ve kültürlerin zenginliklerini koruyarak özgürce devamlılığından yanadır. Bir dilin sadece günlük yaşamda kullanılıyor olması, o dilin varlığının kendiliğinden güvence altına alınması anlamına gelmemektedir. Günlük hayatta kullanılan bir dil, o halkın aynı zamanda eğitim dili olmalıdır.

Ülkemizde çok sayıda dil konuşulmaktadır. Türkçe’den sonraki en yaygın dil olan Kürtçe başta olmak üzere bu dillerin her birinin yaşatılması, zenginleştirilmesi, eğitim ve kültür dili olarak gelişmeleri devletin güvencesi altına alınmalıdır.

Eğitim çağına gelen çocukların ailelerinde öğrendikleri dille eğitimlerini sürdürmeleri temel bir hak olarak güvence altına alınmalıdır. Vatandaşların, ülkemizin farklı dillerini öğrenmeleri teşvik edilmeli, kolaylaştırılmalıdır.

Ülkemizde batı dilleri eğitim, kültür ve iletişim dili olarak teşvik edilirken, halklarımızın anadillerinin üstünün örtülmesi utancından kurtulmak elzemdir.

Türkçe, devletin resmi dili ve toplumun temel ortak iletişim dili olarak korunmalıdır. Yerel yönetimler dâhil olmak üzere, bölgesel düzeyde ikincil dillerin kullanımının önü açık olmalıdır.

Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları, nerede, hangi görevde, hangi konumda olursa olsun, Türkçe dışında bir dille kendilerini daha rahat ifade edeceklerini beyan etmeleri durumunda söz konusu dili özgürce kullanabilmelidirler. İlgili kurum çeviri hizmetini temin etmekle yükümlü olmalıdır.

4.Sosyalistler Ülkenin Diğer Etnik Grupları Hakkında Ne Düşünüyor?

Sosyalistler, dillerin ve kültürlerin özgürce geliştirilmesinin dokunulmaz haklar olduğunu herkes için savunur; farklılıkların halkımızı bölmemesi için mücadele ortaklığını önerir.

Türkiye’nin Osmanlı ve Cumhuriyet geçmişlerinde Ermenilerin kitle halinde öldürülmesine; Rumların, Süryanilerin göçüne sahne olduğu biliniyor. Bunların hiçbirinin üstü örtülmeye kalkışılmamalıdır. Ancak bu acıların tarafları etnik veya ulusal kimlikler olarak tanımlanarak; ne özür dilemekle, ne yüzmekle halkların arasındaki mesafeyi kapatmak mümkün olamaz. Üstelik insanların birbirlerine sadece milli duyguları nedeniyle acı çektiği düşüncesi, tarihsel bir yanılgı, daha doğrusu saptırıcıdır. Halkların acılarından kâr edenler vardır! Açığa çıkarılması gereken budur. Halkları birleştirecek, yaraları saracak olan şey emperyalizme, sömürücülere, gericiliğe karşı mücadeledir. Yoksa halklar emperyalistlerin elinde oyuncak olmaktadır.

Soykırım kavramı üstüne yapılan tartışmaların da sağlıklı bir zeminde sürdürülmesi aşağı yukarı olanaksızdır. Bu kavram, Türkiye ile başka devletler arasındaki çekişmelerin enstrümanı haline gelmiş, tarihsel ve bilimsel içeriğinden, halklarımızla ilgili kültürel ve siyasi anlamından uzaklaşmıştır.

Aydınlık bir ülke kurmak için..
Aydınlanma Okulları

Başlıyor!

Aydınlanma Okulları Yola Çıktı!

Sosyalist Liseliler tarafından düzenlenen Aydınlanma Okulları'nın ders zili 7-8 Ekim tarihlerinde çaldı. Liseli gençliğin, beraber okuyup, tartışıp, üretmesini amaçlayan Aydınlanma Okulları, bu seneki oturumuna "Eğitimdeki Gerici Dönüşümler" konusuyla başlamış bulunuyor.

Nedir bu Aydınlanma Okulları?

Aydınlanma Okulları'nı iki sac ayağı üzerine oturtmak gerekiyor. Bunlardan birincisi, liseli gençliğe yönelmiş olan gericilik tehdidi. AKP iktidarı, Haziran direnişi sonrasında gençliğe, özellikle de liseli gençliğe yönelik bir saldırı sürecini başlattı. Müfredatların içinin boşaltılmasına, okullara mescidler açılmasına, ilerici öğretmenlerin başka okullara taşınmasına, gerici vakıfların liselerde örgütlenmesine yönelik bir dizi adım atıldı. Bütün bu hamleler ise gençliği karanlığa sürükleyen ve

geleceksizleştiren bir nitelik taşımakta. Aydınlanma Okulları, bu karanlık gidişata geçit vermemek için yola çıktı. Karanlığa karşı aydınlanma mücadelesini bayrak edindi, liseli gençliğin aklını diri tutmak için kolları sıvadı.

İkinci sac ayağı ise liselerdeki mücadelenin örgütsüz haline son vermek iddiasıyla hareket etmesidir. Liselerdeki sosyalizm mücadelesi AKP döneminde mevzi kaybetmiş ve örgütlülüğünü yitirmiştir. Aydınlanma Okulları'na bu açıdan, liselerdeki mücadeleyi toparlamak, ideolojik ve siyasal olarak doğru bir noktada konumlandırmak ve örgütlü bir hale getirmek için ne yapmalı sorusuna verilen en net yanıt olarak bakmak gerekiyor.

Aydınlanma Okulları nasıl işliyor?

Aydınlanma Okulları, Türkiye'nin bir dizi ilinde, ülkemizin içinde bulun-

duğu süreçten rahatsız olan ve yeni bir düzen kurmak isteyen liselilerin yanyana geldiği oturumlarla işlemektedir. Oturumlar, konuyla ilgili eğitim fasikülleri tarafından beslenmekte ve her oturumun okuma önerileri bulunmaktadır. Liseli gençliğin bir çok konuda beraber okuyup, tartıştığı ve sonraki oturumların daha güçlü geçmesi için faaliyet yürüttüğü bir süreç olarak da kodlanabilir.

Aydınlanma Okulları'na nasıl katılabilirim?

Liselerde okuyan bütün arkadaşlarımızın Aydınlanma Okulları'na katılması mümkün. Sosyalist Liseliler'in sosyal medya hesaplarından Aydınlanma Okulları oturumları hakkında bilgi alabilir, sayfaya mesaj atarak çalışmalarına katılmak için temas kurabilirsiniz.

Avcılar

Maltepe

Sefaköy

Gaziosmanpaşa

Izmir-Bornova

Şişli

Kartal

Eyüp

Gaziantep

Bakırköy

Sosyalist Liseliler

**Ekim Devrimi
100 Yaşında!**